
WHAT WE
LEAVE
UNSEEN

DEEL II

DRUMPEL 8

Wat Ons Onsigbaar Laat

Daar is ’n vraag wat laat kom.

Veel later as wat ons ons voorstel.

As jongmense vra ons die lewe wat ons sal kan verkry.

As volwassenes vra ons wat ons sal kan behou.

Eers ná baie jare begin ons onsself iets anders afvra.

Wat sal oorbly wanneer ons nie meer hier is nie?

Dit is ’n vraag wat selde hardop uitgespreek word.

Miskien omdat dit ons ongemaklik maak.

Miskien omdat dit ons dwing om verby die hede te kyk.

Miskien omdat niemand daarvan hou om met sy eie afwesigheid gekonfronteer te word nie.

En tog kom dit.

Altyd.

Vroeër of later kom dit.

Vir ’n lang tyd het ek gedink erfenis is iets sigbaars.

’n Werk.

’n Onderneming.

’n Huis.

’n Boek.

’n Resultaat.

Iets wat aangewys en herken kon word.

Toe het die tyd my ’n dieper waarheid gewys.

Die belangrikste dinge wat ons agterlaat, kan nie gesien word nie.

Hulle verskyn nie in inventarisse nie.

Hulle kom nie in die balansstate voor nie.

Hulle beland nie in die statistieke nie.

En tog bly hulle leef.

Ek het mense ontmoet wat nooit ’n boek geskryf het nie en wat die lewens van tientalle individue verander het.

Mense wat nooit groot organisasies gelei het nie en wat ’n onuitwisbare merk op hele families agtergelaat het.

Mense wat in geen ensiklopedie sal verskyn nie en wat nietemin bly voortbestaan deur die gevolge van hulle dade.

Hierdie ontdekking het my manier om sukses waar te neem, verander.

Want sukses hou daarvan om gesien te word.

Die egte erfenis, daarenteen, werk dikwels in die skadu.

Kom ons dink aan ons ouers.

Aan ons onderwysers.

Aan sekere mense wat ons net ’n paar maande lank geken het en wat in staat was om ons vir dekades te beïnvloed.

Baie van hulle is heeltemal onbewus van die uitwerking wat hulle op ons gehad het.

Hulle het gepraat.

Hulle het opgetree.

Hulle het geleef.

En iets het gebly.

Iets wat vandag nog voortduur.

Dit is die onsigbare deel van die menslike geskiedenis.

Die grootste.

Die minste vertelde.

Die kragtigste.

Met verloop van die jare het ek my eie keuses op ’n ander manier begin bekyk.

Ek het myself nie meer net afgevra nie:

“Wat bou ek?”

Ek het myself afgevra:

“Wat gee ek deur?”

Die verskil is subtiel.

Maar dit verander alles.

Om te bou gaan oor die hede.

Om deur te gee gaan oor die toekoms.

En die toekoms word altyd bewoon deur mense wat ons nie kan ken nie.

Kinders.

Kleinkinders.

Lesers.

Vriende.

Vreemdelinge.

Mense wat eendag in aanraking sal kom met iets wat ons agter ons gelaat het.

Hulle sal nie weet wie ons was nie.

Hulle sal nie al die besonderhede ken nie.

Maar hulle sal ’n gevolg ontvang.

En daardie gevolg sal in ons plek praat.

Tydens my professionele lewe het ek projekte sien ontstaan en verdwyn.

Ondernemings wat groei en verander.

Markte wat transformeer.

Tegnologieë wat verouder.

Alles wat permanent gelyk het, het geblyk tydelik te wees.

Aanvanklik het hierdie werklikheid my ontstel.

Toe het ek dit bevrydend begin vind.

Want dit het my gedwing om elders te soek na wat werklik voortduur.

En wat voortduur, val byna nooit saam met wat ons besit nie.

Dit val saam met wat ons oordra.

’n Sin.

’n Beginsel.

’n Voorbeeld.

’n Gebaar.

’n Vorm van teenwoordigheid.

Wat ons deurgee, bly reis selfs wanneer ons nie meer teenwoordig is om dit te vergesel nie.

Dit het dikwels met my gebeur dat ek, in die woorde of die gedrag van ander, fragmente teruggevind het van mense wat nie meer daar was nie.

’n Manier van redeneer.

’n Sensitiwiteit.

’n Vorm van ironie.

’n Les.

In daardie oomblikke het ek een ding verstaan.

Mense verdwyn nie heeltemal nie.

’n Deel van hulle bly deur die wêreld beweeg.

Nie as herinnering nie.

As invloed.

En miskien is dit die egste vorm van blywendheid.

Met ouderdom hou ons geleidelik op om belang te stel in die voorkoms van ons erfenis.

Ons word meer bedag op die kwaliteit daarvan.

Dit maak nie saak hoe groot dit is nie.

Dit maak saak hoe waar dit is.

’n Klein waarheid wat met opregtheid deurgegee word, kan langer oorleef as ’n groot konstruksie wat uit ydelheid gebou is.

Die geskiedenis is vol daarvan.

Monumentale werke brokkel af.

Beginsels bly reis.

Strukture verander.

Waardes oorleef.

Daarom beskou ek vandag elke verhouding as ’n vorm van saai.

Ons weet nooit wat werklik sal groei nie.

Ons weet nooit watter woord sal bly nie.

Watter gebaar onthou sal word.

Watter voorbeeld nageboots sal word.

Ons kan slegs met egtheid optree.

En die tyd die res laat doen.

Aan die einde van die lewe glo ek dat min mense die presiese aantal oorwinnings onthou.

Min onthou die gedetailleerde resultate.

Min onthou die titels.

Baie onthou daarenteen hoe hulle behandel is.

Hoe hulle ontvang is.

Hoe hulle gerespekteer is.

Hoe hulle bemin is.

Dit is die onsigbare erfenis.

Dié wat nie in die foto's verskyn nie.

Dié wat geen applous genereer nie.

Dié wat nie aandag soek nie.

En tog is dit die deel wat die langste hou.

Terwyl ek vandag terugkyk, verstaan ek dat 'n lewe nie net gemeet word aan wat dit bereik nie.

Dit word ook gemeet aan wat in ander bly leef.

In die idees wat ons deurgegee het.

In die mense wat ons gehelp het.

In die waardigheid wat ons verdedig het.

In die vertroue wat ons gegenereer het.

In die moed wat ons wakker gemaak het.

Alles onsigbare dinge.

Alles werklike dinge.

Miskien die werklikste van alles.

Want wanneer die tyd byna alles weggeneem het, sal oorbly wat nie gesien word nie.

Wat ons onsigbaar gelaat het.